

Arkivsak-dok. 24/01898-69
Saksbehandler Johan Martin Mathiassen

Saksgang	Møtedato
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	27.05.2025
Eldrerådet	28.05.2025
Ungdomsrådet	28.05.2025
Utvalg for teknisk	03.06.2025
Utvalg for levekår	04.06.2025
Formannskapet	05.06.2025

Saksframlegg

Bylivsutvikling - Tilrettelegging av prioriterte områder i Farsund sentrum

Kommunedirektørens innstilling:

1. Formannskapet vedtar å starte med tilrettelegging av Fern Sundes plass og planlegging av Torvet i 2026.
2. Formannskapet vedtar at utviklingen av Byparken ses i sammenheng med arbeidet med utvikling av Storgaten 19.
3. Formannskapet ber administrasjonen utrede en endret bruk av parkeringsplassen øst for Amfi til park i tråd med reguleringsformålet.

Vedlegg

24_01898-66 Saksutskrift - Bylivsutvikling - Valg av områder som skal detaljplanlegges
557988_1_1
04_Mulighetsstudie fase 2_INNLEVERING_vers. 02

Saken kort fortalt

Formannskapet vedtok i møte 29/8-24 å igangsette et prosjekt om bruk av kommunale arealer i Farsund sentrum som kan bidra til vitalisering av sentrum med økt byliv, bo- og besøkslyst. Prosjektet har omfattet innhenting av innspill, en mulighetsstudie for utvikling av kommunale arealer i Farsund sentrum, og en plan for tilrettelegging av utvalgte arealer/områder. Formannskapet har tidligere (13/3-25) behandlet mulighetsstudien, og valgt hvilke områder som skal prioriteres. Denne saken handler om tilrettelegging av de prioriterte områdene. Kommunedirektøren anbefaler å starte med tilrettelegging av Fern Sundes plass og planlegging av Torvet i 2026.

Denne saken omhandler også en avklaring av om utviklingen av Byparken skal ses i sammenheng med utviklingen av Storgaten 19, og om en endret bruk av parkeringsplassen øst for Amfi til park i tråd med reguleringsformålet skal utredes.

Bakgrunn

Formannskapet vedtok i møte 29/8-24 å igangsette et prosjekt om bruk av kommunale arealer i Farsund sentrum som kan bidra til vitalisering av sentrum med økt byliv, bo- og besøkslyst. Prosjektet omfatter følgende faser og fremdrift:

Prosjektfase	Forventet fremdrift
Oppstart og programmering: - Avklare rammene for planarbeidet samt finansiering av mulighetsstudie og planutarbeidelse	Høst 2024
Trinn 1: Ideutviklingsfase: - Enkel mulighetsstudie og åpen invitasjon til innspill	Vinter 2025
Trinn 2: Planfase: - Avgrense planområdet - Utarbeide planforslag - Behandling og godkjenning av planen	Vinter / Vår 2025
Trinn 3: Gjennomføring av planen	Fra sommeren 2025

Denne saken er avslutningen på trinn 2: Behandling og godkjenning av plan for bruk og tilrettelegging av prioriterte områder.

Trinn 1, Ideutviklingsfasen med innhenting av innspill og utarbeidelse av en [Mulighetsstudie](#) ble gjennomført i løpet av høsten 2024 og vinteren 2025. Basert på mulighetsstudien vedtok formannskapet i møte 13/3-25 å prioritere følgende områder:

- a) Torvet
- b) Byparken
- c) Fern Sundes plass

Områdene skal ses i sammenheng med:

- d) Bryggeslengen
- e) Nedre del av Kirkegata som Kulturgate

Det vises til vedlagte saksutskrift, vedlegg 1

Trinn 2, Planfasen er nå ferdig utredet for de prioriterte områdene ovenfor. Det vises til vedlegg 2 Plan for bruk og tilrettelegging.

Trinn 3, Gjennomføringsfasen gjenstår. Den omfatter finansiering, prosjektering og gjennomføring av tiltak, og vil starte etter at formannskapet har vedtatt en rekkefølge for tilretteleggingen av områdene. I denne fasen vil det bli invitert til offentlig-privat samarbeid om finansiering av tiltakene.

Oppsummering av plan for bruk og tilrettelegging av prioriterte områder

Trollvegg sin visjon er å utvikle Farsund sentrum til et pulserende og attraktivt hjerte for både innbyggere og besøkende. Deres tilnærming er å synliggjøre og videreutvikle Farsunds eksisterende kvaliteter kombinert med forslag til nye aktiviteter og bruk.

Målet er at dette vil bidra til å skape et levende bymiljø som fremmer fellesskap, handel og kulturelle aktiviteter samt bidra til økt byliv, bo- og besøkslyst.

Planområdene er vist i kartet nedenfor.

Torvet (merket med 1 i kartet ovenfor) er planlagt for fleksibel bruk. Det legges til rette for permanente installasjoner for å skape aktivitet året rundt, men installasjonene skal ikke være til hinder for Torvets fleksibilitet og bruk til ulike arrangementer. Det anbefales å lage et årshjul for aktiviteter året rundt. Aktiviteter som skjer på Torvet henger naturlig sammen med det som skjer i Kulturgata, og kan skape en helhetlig opplevelse i sentrum. Forslag til tiltak:

- Flytte utescenen for å gi bedre utsyn og større fleksibilitet
- Etablere en flytende scene/byrom
- Plassere et organisk sitteelement som skjærer for vinden uten å blokkere utsikten
- Flyttbare bord og benker på Torvet som kan brukes i forbindelse med arrangementer
- Integrere permanente spill som sjakk og ludo i bordplatene
- Sette opp en aktivitetskasse med ulike spill som kongespill og tennisspill.
- Gjøre informasjon om Farsund tilgjengelig via QR-koder
- Beholde eksisterende blomsterkasser på Torvet
- Integrere den historiske fortellingen om Farsund i belegning

Torvet består av en plan flate, som er inndelt i et system på 6x3 kvadrater. Det finnes et potensiale i å legge til rette for permanente installasjoner på Torvet. Torvets flate kan programmeres med ulike funksjoner innenfor hver kvadrat. Integrering av elementer i Torvets flate kan skape attraktivitet, aktivitet og interaksjon uten at det går bekostning av, eller hinder, Torvets fleksibilitet

Byparken (merket med 2 i kartet) er planlagt med faste installasjoner.

Trollvegg foreslår 2 alternative løsninger:

I alt. 1 transformeres Byparken til en park for den lekende sjel. Det inviteres til lek og samvær for både store og små. I tilknytning til kafeen etableres et spiseområde med overdekning.

Forslag til nye tiltak:

- To trampoliner integreres i bakken
- Sjørøverskute med baugen i retning mot havet
- Karusell for flere
- Båthuske i eksisterende tre
- Fugleredehuske i eksisterende tre
- Nedtrapping fra kafeen mot kirken
- Bord/benker i tilknytning til kafeen
- Overdekning på deler av kafeområdet
- Fontene bevares og tas i bruk
- Det kan vurderes om gravmonument skal flyttes
- Eksisterende lekeelementer bevares hoppehusker og mini lekeapparat
- Kafe med forutsigbare åpningstider
- Toalett som er åpent store deler av døgnet

Alt 2 omfatter en utvidelse av parken til også å omfatte Storgaten 19. En slik utvidelse vil gi mulighet for å innfri lokalbefolkningens innspill om å skape ulike soner i parken som kan tilpasses forskjellige behov og brukergrupper. I dette konseptet går man fra rolige, grønne områder for avslapning og fordypning, til mer livlige soner for lek og aktivitet som også er koplet mot Eilert Sundt vgs.

Fern Sundes plass (merket med 3 i kartet) er planlagt med faste installasjoner. Plassen ligger i gangforbindelsen mellom Nordkapp og Torvet. En bedre tilrettelegging her vil forsterke koplingen mellom Nordkapp og bykjernen. Plassen er både solrik og skjermet for de fleste vinder, og er foreslått tilrettelagt for økt bruk som oppholds- og møteplass. Forslag til tiltak:

- Promenaden utvides
- Trampolinnett til avslapning og aktivitet
- Organisk benk med beplantning mot Farøy bro og belysning
- Belysning integreres på plassen
- Overdekning på deler av plassen
- Lademulighet integreres i møblelementet
- Lysdesign ved undergangen (begge sider) leder deg inn på plassen
- Båtplasser bevares, kan kombineres med utleie av kajak og sup-brett
- Plantekasser med sittemulighet skaper soneinndeling

Koplinger

I arbeidet med mulighetsstudien, er det sett på koplingen fra Amfi, deler av Bryggeslengen og Kulturgaten, for å skape sammenhengen og gode synergier

For å styrke gangforbindelsen fra Amfi er det i mulighetsstudien vist forslag som gjør undergangen mer attraktiv, trygg og innbydende for å lede en mot Fern Sundes plass/ sentrum. I tillegg er det foreslått å forsterke koplingen fra Amfi ved å transformere eksisterende parkeringsplass til et nytt byrom med en forbindelse fra inngangen til Amfi til undergangen. Byrommet er i denne mulighetsstudien ikke detaljert men muligheter er mange. Det anbefales at området beplantes, lekelementer implementeres og det legges til rette for opphold innenfor området. Forslag til tiltak:

- Kunst på veggen under broa
- Lyssetting på vegg
- Lyssatte ledelinjer i bakken
- Lysstolper med lysdesign plasseres ved begge ender av undergangen for å skape en subtil invitasjon.
- Transformering av parkeringsarealet til nytt byrom
- Forbindelse for myke trafikanter gjennom byrommet
- Senke murkanten for å åpne opp mot det nye byrommet
- Legge til for beplantning, lekelementer og opphold innenfor innenfor det nye byr

Med Amfi og Nordkapp som naturlige utgangspunkt kan vi lede besøkende videre ut til Farsunds mange skjulte skatter. Ved å sette opp informasjonsskilt (QR-koder eller skiltmosaikk) på strategiske steder kan vi ikke bare formidle byens rike historie, men også løfte frem eksisterende kvaliteter og målpunkter som i dag kanskje går litt under radaren.

Gjennom disse tiltakene kan man ikke bare gjøre Farsunds historie mer tilgjengelig, men også øke sentrums attraktivitet og styrke lokal tilhørighet.

Vurdering

Tilrettelegging av sentrumsområdene berører mange interesser, og det er derfor lagt til rette for behandling av saken i rådene, og som referat i teknisk og levekår før saken sluttbehandles av formannskapet.

De 3 områdene er svært ulike, både mht. beliggenhet, kvaliteter og potensiale samt omfanget av tilretteleggingstiltak og kostnader for gjennomføring. Områdene har også ulike funksjoner i bylivsutviklings-sammenheng. Kommunedirektøren har vurdert de ulike områdene slik:

- Torvet er byens hjerte, et naturlig knutepunkt og en sentral møteplass for lokale innbyggere og besøkende. Trollvegg sitt tilretteleggingsforslag er omfattende og kostbart, men det kan utvikles over tid basert på en helhetlig plan. Trollveggs forslag til fjerning av paviljongen kan avklares i denne planen.
- Byparken er byens grønne oase for både avslapning og lek. Utformingen av parken avhenger av hvilket alternativ som velges, og dette bør avklares før man går videre med finansiering, prosjektering og gjennomføring, jf. forslag til vedtak pkt. 2.

- Fern Sundes plass er den luneste og mest solrike av de tilrettelagte plassene i bysentrum, og den viktigste koplingen mellom Nordkapp og Torvet. Gjennomføring av tilretteleggingstiltak her er uavhengig av om kommunen velger å endre bruken av parkeringsplassen øst for Amfi til park i tråd med reguleringsformålet. Dersom det er aktuelt å vurdere en slik endring, vil det bli fremmet som en egen sak, jf. forslag til vedtak pkt. 3.

Uavhengig av om formannskapet ønsker å se utviklingen av Byparken og Storgaten 19 i sammenheng, er Torvet og Fern Sundes plass de mest aktuelle plassene å starte med siden det er her det er størst potensial for økt byliv, bo- og besøkslyst.

Fern Sundes plass er den viktigste koplingen mellom bykjernen og Nordkapp, og den plassen som er mest «gryteklar». Samtidig er det et stort behov for å utvikle Torvet. Dette er et større prosjekt som vil berøre flere interesser og som krever mer planlegging, men som det er nødvendig å komme i gang med. Kommunedirektøren anbefaler å starte med tilrettelegging av Fern Sundes plass og planlegging av Torvet i 2026.

Økonomiske konsekvenser

Tilretteleggingstiltakene vil bli foreslått innarbeidet i budsjettene fra og med 2026

Konsekvenser for barn og unge

Prosjektet vil omfatte tilretteleggingstiltak som ivaretar barn og unges behov.

Konsekvenser for klima og miljø

Ikke vurdert

Konsekvenser for folkehelse

Prosjektet omfatter tilretteleggingstiltak som stimulerer til at mennesker skal kunne møtes og oppholde seg i sentrum, og mer ferdsel til fots.

Konklusjon

Se forslag til vedtak